

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 4PP/33/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4324011123
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Plášek
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2025:4324011123.2

Uznesenie

4Pp/33/2024

Okresný súd Levice samosudcom JUDr. Ivanom Plášekom v trestnej veci odsúdeného A. B., pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona a iné, o návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 13.05.2025 na Okresnom súde Levice a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce formou videokonferencie, takto

rozhodol:

4Pp/33/2024

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a), písmeno b), odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, súd návrh odsúdeného A. B., narodeného XX.XX.XXXX v C., bytom D. XXX, t. č. v ÚVTOS Želiezovce, na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 3 /tri/ roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/45/2019 zo dňa 03.10.2019, právoplatným dňa 03.10.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Nitra sp.zn. 1T/45/2019 zo dňa 20.06.2023 a v spojení s uznesením Okresného súdu Trnava sp.zn. 105Nt/47/2024 zo dňa 02.07.2024 a z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 5 /päť/ mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp.zn. 6T/7/2024 zo dňa 05.02.2024, právoplatným dňa 13.05.2024, z a m i e t a.

odôvodnenie:

4Pp/33/2024

Dňa 19.12.2024 bol tunajšiemu súdu doručený návrh odsúdeného A. B. na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z dôvodu, že si vykonal už dve tretiny trestu. Odsúdený týmto návrhom prosí o zhovievavosť a šancu na život, ktorý si doteraz premárnil. Uvádza, že vo výkone trestu bojuje so závislosťou, pre ktorú bol dvakrát potrestaný. Toho času sa lieči a navštevuje aj psychologickú poradňu,

úspešne abstínuje. Na Slovensku je vo výkone trestu prvýkrát, ale tento trest mu dal veľmi veľa, veľa si vytrpel, a preto vie, že bude viesť riadny poctivý život. K návrhu odsúdený doposlal aj písomný sľub, ktorého obsahom je záväzok odsúdeného, že po podmienčnom prepustení bude viesť riadny život, zamestná sa a bude sa starať o svoje deti, ktoré ho potrebujú. Bude sa vyhýbať všetkému čo ho v minulosti priviedlo na zlú cestu. Dňa 28.01.2025 bol tunajšiemu súdu doručený aj list od matky odsúdeného. Týmto listom žiada o podmienčné prepustenie odsúdeného, nakoľko ho potrebuje na slobode, keďže má zverené do starostlivosti jedno z jeho detí - syna a potrebujú jeho pomoc. Keď by bol odsúdený podmienčne prepustený mal by možnosť sa uchádzať o zverenie do opatery aj svojej dcéry, ktorá je momentálne v opatere druhej starej matky.

O podanom návrhu rozhodol súd uznesením sp.zn. 4Pp/33/2024 zo dňa 14.02.2025 tak, že návrh odsúdeného na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Voči tomuto rozhodnutiu odsúdený podal v zákonnej lehote sťažnosť, o ktorej rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením sp.zn. 1Tos/24/2025 zo dňa 08.04.2025 tak, že zrušil napadnuté uznesenie a uložil Okresnému súdu Levice, aby vo veci znovu konal a rozhodol, nakoľko dospel k záveru, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nebol dôsledný, pretože pri posudzovaní splnenia formálnej podmienky podmienčného prepustenia nepostupoval aj podľa § 66 odsek 3 Trestného zákona, ktorý upravuje podmienky podmienčného prepustenia v prípade, ak má odsúdený vykonať viacero trestov odňatia slobody ako je to aj v prejednávanej príhode. Vzhľadom k absencii konkrétnych údajov nie je podľa názoru Krajského súdu v Nitre zrejmé, o aké skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania svoje zistenie o splnení formálnej podmienky prvostupňový súd opiera. Nakoľko uplynutie zákonom stanovenej doby výkonu trestu – formálna podmienka - je smerodajné, keďže až po jej splnení možno pristúpiť k hodnoteniu materiálnych podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 66 odsek 1 Trestného zákona, nadriadený súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec Okresnému súdu Levice, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, oboznámením sa s návrhom odsúdeného na podmienčné prepustenie, písomným sľubom odsúdeného, listom matky odsúdeného, hodnotením odsúdeného ústavom na výkon trestu, skráteným výpisom klienta, odpisom registra trestov odsúdeného, pripojeným spisom Okresného súdu Nitra sp.zn. 6T/7/2024 z neho najmä s trestným rozkazom sp.zn. 6T/7/2024 zo dňa 05.02.2024 a pripojeným spisom Okresného súdu Nitra sp.zn. 1T/45/2019 z neho najmä s rozsudkom sp.zn. 1T/45/2019 zo dňa 03.10.2019 a uznesením sp.zn. 1T/45/2019 zo dňa 20.06.2023.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že sa pridrižiava svojej žiadosti o podmienčné prepustenie, neboli s ním problémy, vie, čo spáchal a ľutuje to. Uviedol tiež, že hlavnou motiváciou jeho žiadosti o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je skutočnosť, že má dve malé deti, ktoré sú momentálne u starých rodičov, chce sa o nich postarať.

Obhajca odsúdeného počas verejného zasadnutia uviedla, že má za to, že u odsúdeného sú splnené všetky podmienky na podmienčné prepustenie, ako formálne tak materiálne. Odsúdený má dve deti, pričom 12 ročná dcéra je zverená do starostlivosti svokry odsúdeného a 6 ročný syn je zverený do starostlivosti matky odsúdeného. Matka detí o ne nejaví žiaden záujem. Deti majú s otcom dobrý vzťah, udržiavajú s ním kontakt, navštevujú ho. Podľa obhajkyne je z hodnotenia ÚVTOS Želiezovce zrejmé, že odsúdený nevyvoláva konflikty, v kolektíve je znášanlivý, vyvíja dostatočnú aktivitu a pozornosť. Minulosť už nedokáže ovplyvniť. S poukazom na uvedené má za to, že odsúdený preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život., nakoľko chce zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti. Zamestnať by sa chcel ako vodič kamiónovej dopravy prípadne na akejkoľvek pozícii tak, aby mohol zabezpečiť všetky potreby detí.

Z hodnotenia odsúdeného riaditeľom ÚVTOS Želiezovce súd zistil, že odsúdený bol dodaný príslušníkmi Policajného zboru do výkonu väzby do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra dňa 28.04.2023, kde jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Pracovne zaradený nebol, kontakt s blízkymi udržiaval formou písomnej korešpondencie a telefonovania. Dňa 27.06.2023 nastúpil v tomto ústave na výkon trestu odňatia slobody.

Dňa 25.07.2023 bol odsúdený premiestnený za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave s minimálnym stupňom stráženia do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou. V rámci vnútornej diferenciacie bol zaradený na výkon trestu do diferenciacnej skupiny „B“. Jeho správanie a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni. Opakovane užil liek, ktorý mu nebol predpísaný lekárom a v jednom prípade nadväzoval nedovolený kontakt s iným odsúdeným. Počas dočasného premiestnenia do iného ústavu zneužíval celovú signalizáciu. Do aktivít organizovaných v rámci kultúrno – osvetovej činnosti sa sporadicky zapájal. Pracovne zaradený nebol. Kontakt všetkými dostupnými formami udržiaval s rodičmi, súrodencami a deťmi.

Disciplinárne potrestaný bol v dvoch prípadoch, a to dňa 09.01.2024 celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za užitie lieku, ktorý mu nebol predpísaný a dňa 25.04.2024 celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za užitie lieku, ktorý mu nebol lekárom predpísaný. Disciplinárne odmenený nebol.

Uznesením Okresného súdu Trnava sp.zn. 105Nt/47/2024 zo dňa 02.07.2024 bol odsúdenému určený spoločný spôsob výkonu postupne uložených trestov do ústavu so stredným stupňom stráženia a následne bol dňa 09.07.2024 premiestnený za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce. V rámci vnútornej diferenciacie bol zaradený na výkon trestu do diferenciacnej skupiny „B“. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnia čiastočne.

V oblasti vzdelávania sú ciele programu zaobchádzania zamerané na zapájanie odsúdeného do aktivít pedagogického pôsobenia formou prednášok a individuálnych pohovorov zameraných na prevenciu páchania trestnej činnosti, budovanie zodpovednosti za svoje konanie a protidrogovú tematiku. Do uvedených aktivít sa sporadicky zapája. Do resocializačných a výchovno-vzdelávacích programov v hodnotenom období nebol zaradený. O kultúrno – osvetové podujatia prejavil záujem v dvoch prípadoch. Knižnicu nenavštevuje.

Správanie a vystupovanie odsúdeného nie je vždy na požadovanej úrovni. V jednom prípade nešetne zaobchádzal so zverenou vecou a nedostatky boli zaznamenané aj v jeho prístupe k plneniu pracovných povinností. Z radov odsúdených nie je poverený žiadnou funkciou.

Odsúdený bol v minulosti pracovne zaradený na pracovisku obuvníckeho charakteru, kde jeho pracovná morálka bola spočiatku na požadovanej úrovni, neskôr z dôvodu slabej pracovnej morálky bol na návrh zamestnávateľa z pracoviska vyradený.

Disciplinárne odmenený ani potrestaný v ÚVTOS Želiezovce doposiaľ nebol.

Odsúdený udržiava pravidelný kontakt všetkými dostupnými formami udržiava s rodičmi, súrodencami a deťmi.

Menovaný sa opakovane dopustil páchania trestnej činnosti, čo nepoukazuje na kritický postoj k jej páchaniu. Podmienky k udeleniu disciplinárnej odmeny si doposiaľ nevytvoril, pričom v priebehu výkonu trestu sa opakovane dopustil porušenia ústavného poriadku. Resocializačná prognóza je u odsúdeného menej priaznivá. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné.

Záverom riaditeľ ÚVTOS konštatoval, že na základe uvedených skutočností neodporúča podmienené prepustenie odsúdeného.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva, že odsúdený toho času vykonáva trest odňatia slobody v trvaní 3 roky, na ktorý bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/45/2019 zo dňa 03.10.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Nitra sp.zn. 1T/45/2019 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe zo dňa 20.06.2023, právoplatným dňa 20.06.2023 pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona a iné. Predpokladaný koniec výkonu trestu je dňa 02.12.2025. Po vykonaní tohto trestu má nastúpiť ďalší trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov, na ktorý bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp.zn. 6T/7/2024 zo dňa 5.2.2024, právoplatným dňa 13.5.2024 pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona. Predpokladaný koniec výkonu tohto trestu je dňa 01.03.2026.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený sa doposiaľ 10 - krát dostal do rozporu so zákonom, dopúšťal sa rôznorodej trestnej činnosti, najmä majetkovej trestnej činnosti, konkrétne prečinu krádeže. V piatich prípadoch sa na odsúdeného hľadí akoby nebol odsúdený, v jednom prípade bol menovanému uložený trest zrušený. V jednom prípade bol menovaný odsúdený českým súdom na trest odňatia slobody nepodmienečne. V jednom prípade bol odsúdenému uložený podmienený trest odňatia slobody, tento mu však kvôli neosvedčeniu sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia bol nariadený vykonať. V dvoch prípadoch bol odsúdenému uložený nepodmienečný trest odňatia slobody.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 1T/45/2019 bolo zistené, že menovaný bol rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. 1T/48/2019 zo dňa 03.10.2019 uznaný vinným pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 odsek 1 písmeno d) Trestného zákona, pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona a prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Nakoľko sa odsúdený v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia neosvedčil, Okresný súd Nitra uznesením sp.zn. 1T/45/2019 zo dňa 20.06.2023 rozhodol, že odsúdený vykoná podmienenčne odložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky v ústave s minimálnym stupňom stráženia. Okresný súd Trnava uznesením sp.zn. 105Nt/47/2024 zo dňa 02.07.2024 určil spoločný spôsob výkonu postupne uložených trestov odňatia slobody, a to trestu z rozsudku Okresného súdu Nitra sp.zn. 1T/45/2019 zo dňa 03.10.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Nitra sp.zn. 1T/45/2019 zo dňa 20.06.2023 a trestu z trestného rozkazu Okresného súdu Nitra sp.zn. 6T/7/2024 zo dňa 05.02.2024 v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 6T/7/2024 súd zistil, menovaný bol trestným rozkazom zo dňa 05.02.2024, právoplatným dňa 13.05.2024, uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zástupca ÚVTOS Želiezovce na verejnom zasadnutí predniesol hodnotenie v súlade s jeho písomným vyhotovením zo dňa 28.04.2025, pričom dodal, že od vypracovania hodnotenia nedošlo u odsúdeného k zmene. Menovaný sa opakovane dopustil páchania trestnej činnosti, čo nepoukazuje na kritický postoj k jej páchaniu. Podmienky k udeleniu disciplinárnej odmeny si doposiaľ nevytvoril, pričom v priebehu výkonu trestu sa opakovane dopustil porušenia ústavného poriadku. Pracovne zaradený nebol. Záver hodnotenia sa nemení, odsúdený napriek tomu, že zastáva kritický postoj k páchaniu trestnej činnosti, riziko recidívy je u neho stredné. Záver hodnotenia sa nemení, podmienenčné prepustenie sa neodporúča.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie, a listinné dôkazy má za to, že nie sú splnené materiálne podmienky na podmienenčné prepustenie z výkonu trestu a to najmä, že svojim správaním vo výkone trestu nepreukázal polepšenie a taktiež od neho nemožno očakávať, že v prípade prepustenia by viedol riadny život. Na základe uvedených skutočností navrhol návrh zamietnuť.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a), b) Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život,

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienenčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 odsek 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Súd zdôrazňuje, že na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený nemá automatický nárok. K podmienčnému prepusteniu odsúdeného môže súd pristúpiť len ak vykonané dokazovanie vedie k spoľahlivému záveru, že boli splnené zákonom stanovené podmienky, a to tak formálneho, ako aj materiálneho charakteru. Formálnou podmienkou podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je vykonanie zákonom stanovenej časti uloženého trestu. Materiálnymi podmienkami je potrebné rozumieť v prvom rade preukázanie polepšenia odsúdeného a v druhom rade preukázanie skutočnosti, že je možné od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Zmyslom podmienčného prepustenia nie je, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu odňatia slobody bol odsúdený (páchateľ) automaticky prepustený po vykonaní stanovenej doby trestu. Podmienčné prepustenie je na mieste v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený i na slobode povedie riadny život a že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Pozitívna prognóza budúceho správania odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, pričom význam má i zistenie, aké sociálne podmienky sú vytvorené pre odsúdeného po jeho prípadnom prepustení. Cieľom podmienčného prepustenia je motivovať odsúdeného k zmene života a k tomu, aby svojím správaním a plnením povinností vo výkone trestu preukázal polepšenie. Ak bol dosiaľ vykonanou časťou trestu už dosiahnutý jeho účel, je ďalší jeho výkon nepotrebný.

Možno teda zhrnúť, že pre vyhoviecie návrhu na podmienčné prepustenie musia byť súčasne splnené formálna a dve materiálne podmienky.

V posudzovanom prípade vo vzťahu k preskúmaniu splnenia formálnej podmienky má odsúdený vykonať viac trestov odňatia slobody. Súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k rozdielnemu výkladu Trestného zákona v otázke výpočtu doby rozhodujúcej pre splnenie formálnej podmienky na podmienčné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu v prípade viacerých postupne uložených a nariadených trestov odňatia slobody, sp. zn. Tpj 38/2010, prijaté 6. decembra 2010, uvedené pod č. 16 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a súdov SR 2/2011, „pri postupne uložených, nariadených a ešte celkom nevykonaných trestov odňatia slobody pre výpočet doby rozhodujúcej pre splnenie formálnej podmienky podľa § 66 ods. 1 a § 67 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. je smerodajný súčet dĺžky týchto trestov a odsúdený musí ako podmienku pre možnosť podmienčného prepustenia vykonať súčet pomerných častí všetkých dotknutých trestov, určených podľa právnej kvalifikácie skutkov v jednotlivých odsudzujúcich rozsudkoch v súlade s § 66 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. a § 67 Tr. zák. Doba výkonu trestu odňatia slobody minimálne v takto určenej dĺžke je potom posudzovaná z hľadiska splnenia materiálnej podmienky podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. vo vzťahu ku všetkým dotknutým trestom“.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku – výkon súčtu dvoch tretín a polovice pomerných častí uložených trestov. Odsúdený si v súčasnosti vykonáva trest za zločin vo výmere 3 roky. V zmysle § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienčného trestu odňatia slobody, v prípade uloženého trestu ide o dobu 2 roky. Ďalší trest odňatia slobody, ktorý má odsúdený vykonať je trest uložený za prečin vo výmere 5 mesiacov, a teda v zmysle § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd môže podmienene prepustiť na slobodu osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienčného trestu odňatia slobody, t. j. v tomto prípade po 2 mesiacov 15 dňoch. Nakoľko v prípade postupne ukladaných trestov podľa § 66 odsek 3 Trestného zákona môže byť odsúdený podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), u odsúdeného táto doba predstavuje 26 mesiacov 15 dní. Po zohľadnení doby zápočtov (výkonu väzby od 08.03.2019 do 03.10.2019 v trestnej veci sp. zn. 1T/45/2019 a výkonu väzby od 26.04.2023 do 27.06.2023 v trestnej veci sp. zn. 6T/7/2024), pričom odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody od 27.06.2023, možno konštatovať, že formálna podmienka pre vyhoviecie návrhu na podmienčné prepustenie bola u odsúdeného splnená dňom 16.12.2024 tak, ako to vyplýva so skráteného výpisu klienta, ktorý súdu predložil ÚVTOS Želiezovce.

Podľa názoru súdu však odsúdený nesplnil ani jednu materiálnu podmienku, a to plnením povinností a správaním nepreukázal polepšenie vo výkone trestu a ani od neho nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Vo vzťahu k nepreukázaniu polepšenia odsúdeného vo výkone trestu plnením povinností a správaním, súd uvádza, že je potrebné skúmať, či u odsúdeného došlo k jeho polepšeniu, teda či prebehol proces vnútornej premeny jeho osobnosti, v rámci čoho súd musí zvážiť aj závažnosť a povahu trestných činov, ktorých sa vykonávaný trest týka, plnenie si povinností a jeho správanie sa vo výkone trestu odňatia slobody v kontexte jeho doterajšieho spôsobu života, charakteru jeho osoby, povahových vlastností a jeho postoja k spáchanej trestnej činnosti. Polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti, ktorý sa navonok prejavuje v jeho správaní. Dobré správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody však samo osebe automaticky neznamená, že sa polepšil, pretože môže byť len prejavom jeho adaptácie na prostredie väznice, nie náznak skutočných zmien jeho osobnosti. Len pasívne prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody pre podmiennečne prepustenie z výkonu takéhoto trestu nestačí. Súd svoj názor o nesplnení tejto materiálnej podmienky opiera o hodnotenie odsúdeného riaditeľom ÚVTOS Želiezovce, podľa ktorého sa menovaný odsúdený páchania trestnej činnosti dopúšťal opakovane, čo nepoukazuje na kritický postoj k jej páchaniu. Riaditeľ ústavu tiež vo svojom hodnotení uviedol, že stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnia len čiastočne. Konkrétne do aktivít pedagogického pôsobenia na odsúdeného formou prednášok a individuálnych pohovorov (protidrogové, prevencia páchania trestnej činnosti, budovanie zodpovednosti za svoje konanie) sa zapája len sporadicky. Teda krátkodobé ciele zaobchádzania sa plnia v oblasti zaraďovania do práce a v oblasti vzťahov s vonkajším prostredím, v oblasti vzdelávania sa plnia čiastočne. Hoci je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody od 27.06.2023, doteraz si nevytvoril priestor na uloženie disciplinárnej odmeny. Práve naopak, súd poukazuje na zaznamenané disciplinárne dve potrestania zo dňa 09.01.2024 a 25.04.2024, čo nepreukazuje polepšenie odsúdeného. S poukazom na uvedené skutočnosti má súd za to, že odsúdený plnením povinností a správaním sa počas výkonu trestu odňatia slobody, nepreukázal žiadne polepšenie, teda nie je možné konštatovať, že je u neho podmiennečne prepustenie na mieste.

K nesplneniu druhej materiálnej podmienky súd pripomína, že možnosti očakávania, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život sú potrebné skúmať aj pri zohľadnení okolností jeho predchádzajúceho života, vrátane jeho skorších odsúdení (primerane rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom R 5/2017). Ako to vyplýva z odpisu registra trestov odsúdený sa, opakovane dopúšťal trestnej činnosti, najmä majetkovej trestnej činnosti, prvýkrát bol odsúdený už ako mladistvý. Súd poukazuje najmä na odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/45/2019 zo dňa 03.10.2019, kedy bol menovaný uznaný vinným pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 odsek 1 písmeno d) Trestného zákona, pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona a prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 5 rokov. Nakoľko sa odsúdený v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia neosvedčil, Okresný súd Nitra uznesením sp.zn. 1T/45/2019 zo dňa 20.06.2023 rozhodol, že odsúdený vykoná podmiennečne odložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky v ústave s minimálnym stupňom stráženia.

Na základe všetkých uvedených skutočností podľa názoru súdu nemožno od menovaného odsúdeného dôvodne očakávať, že by v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody viedol riadny život počas skúšobnej doby, keďže v jeho prípade nie je páchanie trestnej činnosti len sporadickým vybočením zo spôsobu jeho života, naopak, odsúdený je špeciálnym recidivistom. Vo všeobecnosti poskytuje osobnosť viacnásobných recidivistov iba veľmi slabé záruky, že by sa v budúcnosti trestnej činnosti nedopustili. Odsúdený svojím konaním opakovane preukázal zjavnú neúctu k súdnym rozhodnutiam, ako aj k zákonom chráneným hodnotám, a to aj napriek osobnej skúsenosti s výkonom trestu odňatia slobody. Odsúdený sklamal dôveru súdu v prípade podmiennečného odsúdenia a v skúšobnej dobe nevedol riadny život napriek vedomosti o možnom nariadení výkonu trestu. Podľa názoru súdu je v prejednávanom prípade zrejmé, že ani predchádzajúca izolácia odsúdeného od spoločnosti spočívajúca vo výkone trestu odňatia slobody, nemala doposiaľ na neho dostatočný preventívny a výchovný účinok, naopak, odsúdený aj po prepustení z výkonu trestu opätovne páchal trestnú činnosť. U odsúdeného i trest spojený s odňatím slobody a jeho priamym výkonom, k jeho náprave evidentne nevedol. U osoby odsúdeného sa tak jedná o recidivistu, je osobou s výrazným sklonom k páchaniu trestných činov. Odsúdený mal dostatok možností preukázať zmenu svojho

správania, avšak toto nevyužil, predchádzajúce odsúdenia nespĺnili u neho zákonom predpokladaný účel a jeho správanie v podmienkach života na slobode je negatívne. Pozitívny záver o prognóze vedenia riadneho života podľa názoru súdu nevyplýval ani z dokazovania vykonaného v oblasti podmienok odsúdeného na jeho začlenenie sa do riadneho života a na zamestnanie sa, ani v oblasti prostredia, v ktorom by po prípadnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený pracoval a žil. Skutočnosť, že odsúdený sľubuje riadne začlenenie sa do života kvôli tomu, že sa chce postarať o svoje maloleté deti je síce dôležitá, avšak súd poukazuje na skutočnosť, že odsúdený bol otcom maloletých detí aj vtedy, keď sa – opakovane – dopustil trestnej činnosti a ani táto skutočnosť ho nedokázala odradiť od trestnej činnosti.

Súd zároveň poukazuje na hodnotenie odsúdeného riaditeľom ÚVTOS Želiezovce, podľa ktorého je u odsúdeného riziko recidívy stredné a resocializačná prognóza je menej priaznivá, ako aj o záver hodnotenia, podľa ktorého sa jeho podmienené prepustenie neodporúča. Podmienené prepustenie je na mieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie významné okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie riadny život, a že pre spoločnosť tu nie je zvýšené riziko recidívy odsúdeného. Súd dospel k záveru, že uvedený predpoklad odsúdený nespĺňa a jeho podmieneným prepustením by bol zmarený účel výkonu trestu.

Súd preskúmal aj to, či by bolo možné kladne rozhodnúť o podmienenom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za obligatórneho určenia primeranej skúšobnej doby a fakultatívneho nariadenia probačného dohľadu za súčasného ustanovenia primeraných obmedzení alebo povinností (§ 68 odsek 1 Trestného zákona). Súd dospel k záveru, že takáto možnosť pre odsúdeného preukázať vedenie riadneho života v skúšobnej dobe a forma určitej kontroly nad jeho správaním, je neadekvátna a v danom prípade nedôvodná. Už v minulosti bol menovaný odsúdený na trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu, pričom mu bol v rámci tejto skúšobnej doby uložený aj probačný dohľad, avšak sklamal dôveru súdu, čoho dôsledkom bolo rozhodnutie, že uložený trest vykoná. Zároveň aj z hľadiska opakovaných odsúdení a z hľadiska stredného rizika recidívy, by určenie skúšobnej doby s probačným dohľadom a ustanovenie primeraných obmedzení alebo povinností bolo nepostačujúce.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona, súd dospel k názoru, že u odsúdeného nebola splnená ani jedna materiálna podmienka podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Na základe uvedeného na odsúdeného A. B. bude naďalej potrebné pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody, a preto jeho návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

4Pp/33/2024

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 dní odo dňa jeho vyhlásenia na Okresný súd Levice k sp. zn. 4Pp/33/2024.

Sťažnosť má odkladný účinok.

Právo podať sťažnosť nemajú tí účastníci konania, ktorí sa svojho práva vopred výslovne vzdali.